BIJDRAGE VAN DR. R.W DE KORTE, VICE-PREMIER, MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OP DE ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 15 MEI 1987 TE LEEUWARDEN,

DAMES EN HEREN,

DE ALGEMENE LEDENVERGADERING IS HET HOOGSTE ORGAAN VAN ONZE PARTIJ. DE UITKOMSTEN VAN DE DISCUSSIE VAN GISTEREN EN VANDAAG VORMEN DAN OOK EEN RICHTSNOER VOOR ONS PARTIJPOLITIEKE FUNCTIONEREN.

DAARNAAST IS DE ALGEMENE VERGADERING BIJ UITSTEK
GESCHIKT OM ONZE LIBERALE VISIE VORM TE GEVEN EN UIT TE DRAGEN. ALS VVD DOEN WIJ DAT VANUIT EEN BEWOGEN VERLEDEN.

HET IS BIJNA 40 JAAR GELEDEN DAT ONZE PARTIJ WERD OPGERICHT. VEERTIG JAAR, WAARIN WE HEBBEN AANGETOOND GEEN BELANGENPARTIJ TE ZIJN, MAAR EEN VOLKSPARTIJ IN HET BELANG VAN ALLEN. IK HERINNER U AAN DE WOORDEN VAN STIKKER TIJDENS HET OPENINGSCONGRES:
"DE VVD ZAL MOETEN ZIJN EEN STERK PROGRESSIEF GEZINDE PARTij, DIE ALLEN OMVAT VOOR WIE GEESTELIJKE VRIJHEID PRIMAIR IS, SOCIALE RECHTVAARDIGHEID PLICHT EN DIE HET ECONOMISCH LEVEN NIET WILLEN ZIEN VERSTARREN IN EEN KEURSLIJF VAN SOCIALISTISCHE DOGMATIEK." DIE OPDRACHT HEEFT DE VVD ALS
- LIBERALE -

LIBERALE PARTIJ STEEDS MET VERVE EN OVERTUIGING VERVULD.
IN DIE GEEST HEBBEN WE GETRACHT ONZE SAMENLEVING MEDE VORM TE GEVEN.

ILLUSTRATIEF IN DE AFGELOPEN PERIODE WAS DE BEFAAMDE
TIJDGEEST-REDE VAN KooS RIETKERK BIJ DE REGERINGSVERKLARING VAN 17 JANUARI 1978. WAT WAS DE KERN VAN ZIJN BOODSCHAP?

AAN HET EIND VAN DE JAREN ZESTIG LEEK HET PARADIJS VAN DE VOLMAAKTE VERZORGINGSSTAAT BEREIKBAAR. MAAR DE GEVOLGEN
VAN DE TE VER GAANDE COLLECTIVISERING VAN ONZE SAMENLEVING WERDEN STERK ONDERSCHAT. DAT LEIDDE NIET ALLEEN TOT AANTASTING VAN ONZE ECONOMIE. DE VERGAANDE COLLECTIVISERING LEVERDE OOK GEVAREN OP

VOOR ONZE DEMOCRATISCHE VRIJHEDEN. EI GEN INZICHT EN INITIATIEF KWAMEN NAUWELIJKS MEER AAN BOD. ER GROEIDE EEN MENTALITEIT DIE DE OVERHEID VERANTWOORDELIJK STELDE VOOR DE OPLOSSING VAN ALLE MAATSCHAPPELIJKE KWALEN.

MET HET VERSCHUIVEN VAN DIE VERANTWOORDELIJKHEID NAAR DE OVERHEID DREIGDE OOK EEN GEVAARLIJKE MACHTSCONCENTRATIE BIJ DIEZELFDE OVERHEID. ALS REACTIE ONTSTONDEN ER IN DE TWEEDE HELFT VAN DE JAREN ZEVENTIG TOENEMEND MAATSCHAPPELIJK ACTIVISME EN BEZINNING OP DE VERZORGINGSSTAAT, ER KWAM EEN BEHOEFTE TOT VERSTERKING VAN DE POSITIE VAN DE BURGER. ER WAS SPRAKE VAN EEN HERONTDEKKING VAN HET INDIVIDU, KOOS
RIETKERK WAS EEN DER EERSTEN DIE DE NIEUWE
TIJDGEEST SIGNALEERDE. DAT PROCES IS NOG STEEDS IN VOLLE GANG.
- LIBERALEN -

LIBERALEN BLEKEN ONMISBAAR TOEN HET GING OM DE VRAAG
WELK KABINET PASTE BIJ DIE ONTWIKKELING, BIJ DIE TIJDGEEST.
EN HET IS VOLSTREKT LOGISCH DAT WE DE DAARBIJ HORENDE MAATREGELEN ALS AFSLANKING VAN DE OVERHEID, AFSTOTING VAN COLLECTIEVE TAKEN, DEREGULERING, PRIVATISERING, HERWAARDERING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID EN BEROEPSGERICHT ONDERWIJS VERVOLGENS ZIJN GAAN UITVOEREN MET HET CDA: DE PARTIJ DIE NA ONS TIJDIG HEEFT INGEZIEN DAT DE COLLECTIVISTISCHE BAKENS HOOGNODIG MOESTEN WORDEN VERZET. DE PVDA HEEFT DAAR NOG STEEDS GROTE MOEITE MEE, HET IS OOK LOGISCH DAT DE MAATREGELEN DIE AANSLUITEN OP DE NIEUWE MENTALITEIT PAS IN DE TACHTIGER JAREN HUN KANS KREGEN. TOEN EENMAAL IN BREDE LAGEN VAN DE SAMENLEVING DE HERBEZINNING WAS DÓÓRGEDRONGEN KONDEN KABINET EN PARLEMENT DE GEWENSTE HERVORMINGEN TER HAND NEMEN.

WORDT HET AFSLANKEN VAN DE OVERHEID, WORDT HET OMBUIGEN OP DE COLLECTIEVE UITGAVEN NIET EEN STEEDS WEERBARSTIGER KLUS? NATUURLIJK WAREN DE EERSTE BEZUINIGINGEN GEMAKKELIJKER. ZE LAGEN HET MEEST VOOR DE HAND. ZE DEDEN NOG HET MINST PIJN. GEMAKKELIJK ZAL HET VERVOLG DAN OOK NIET ZIJN. MAAR WIE ZIJN POLITIEKE WIL IN DADEN OM WIL ZETTEN AANVAARDT

REGERINGSVERANTWOORDELIJKHEID.

Zo NEMEN WE NU MAATREGELEN, DIE OP KORTE TERMIJN NIET ALTIJD PLEZIERIG ZIJN. MAAR DIE OP LANGE TERMIJN DE BESTE PERSPECTIEVEN GEVEN AAN BURGERS EN BEDRIJVEN. WE MOETEN ONS

- REEDS -

REEDS NU EEN BEELD VORMEN VAN DE SAMENLEVING VAN DE NEGENTIGER JAREN EN VAN DE JAREN NA DE EEUWWISSELING. IK HERINNER U AAN THORBECKE:

"NIETS VEROUDERT ZO SNEL ALS HET NIEUWE, NIETS VERNIEUWT ZICH zo SNEL ALS HET OUDE."

IK VOEG DAARAAN TOE: LIBERAAL IS HIJ OF ZIJ DIE NIET ALLEEN VOOR ZICHZELF ONTPLOOI ING VERLANGT, DOCH DIE JUIST AAM ANDEREN NU EN IN DE TOEKOMST ONTPLOOIING GUNT.

OP DAT PERSPECTIEF, OP DIE TOEKOMST NEEM IK HIER GRAAG EEN VOORSCHOT. DAARBIJ KAN IK MIJ UITERAARD NIET GEHEEL LOS MAKEN VAN MIJN ACHTERGROND ALS MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN. WE LEVEN IN EEN TIJDPERK VAN DE NIEUWE INDUSTRIËLE REVOLUTIE. DAARIN VOLGEN ONTWIKKELINGEN OP TECHNOLOGISCH GEBIED ELKAAR IN ZEER HOOG TEMPO OP. MICRO-ELEKTRONICA, TELECOMMUNICATIE, BIO-TECHNOLOGIE, LASERTECHNIEK, ZE DOEN MENIGEEN DUIZELEN. OVER DIE TECHNOLOGIEËN, OVER HET BELEID MOETEN WE NADENKEN. MAAR ÉÉN DING MOGEN WE ABSOLUUT NIET VERGETEN - IK ZEG DAT MET NADRUK - DE HOOFDROL IS EN BLIJFT WEGGELEGD VOOR: DE INDIVIDUELE MENS. HiJ OF ZIJ MOET IMMERS DE NIEUWE KENNIS VOORTBRENGEN EN OVERDRAGEN, MOET DE NIEUWE TECHNIEKEN TOEPASSEN, ZAL DE RESULTATEN NUTTIG GEBRUIKEN. DAAR RUST VOOR LIBERALEN, VOOR DE VVD ALS PARTIJ EEN GEWELDIG BELANGRIJKE TAAK: INSPELEN OP DE OP ONS AFKOMENDE TECHNOLOGISCHE MOGELIJKHEDEN EN EEN TOEKOMSTVISIE ONTWIKKELEN, WAARIN HET MENSELIJKE EN HET INDIVIDUELE STEEDS CENTRAAL ZULLEN STAAN. DAT IS ONS LIBERALEN OP HET LIJF GESCHREVEN.

HET IS EEN WEG VOL HINDERNISSEN. IK NOEM ER ALVAST EEN PAAR;

DE VOORTGAANDE TECHNIEK LAAT DE INHOUD VAN ONS WERK, VAN ONZE FUNCTIES NIET ONBEROERD. DE NIEUWE EN VERANDERENDE

FUNCTIES MOETEN DOOR MENSEN WORDEN BEZET DIE VOOR HUN TAAK ZIJN BEREKEND. DE ARBEIDSMARKT KAN DIE NIET ALTIJD LEVEREN.

IEDER KENT DE VERHALEN VAN DE AUTOMATISERINGSDESKUNDIGE, DIE DOOR ONDERNEMERS FEL WORDT BEGEERD EN VAAK TEVERGEEFS WORDT GEZOCHT. MAAR WE KOMEN HET OOK OP ANDERE NIVEAUS TEGEN. DE

LASSERS, DE DRAAIBANKWERKERS, DE GRAFISCHE VAKLIEDEN, ZE ZIJN STEEDS MOEILIJKER TE VINDEN.

EEN ENKEL CIJFER WIL IK U NIET ONTHOUDEN. IN 1982 WAS

NAAR SCHATTING EEN KWART VAN HET TOTAAL AANTAL VACATURES MOEILIJK VERVULBAAR. DiT IS - IN VIER JAAR EN BIJ HOGE WERKLOOSHEID - OPGELOPEN NAAR BIJNA 50%.

HET LAAT ZICH RADEN WAT ER GEBEURT ALS DE WERKLOOSHEID DAALT. SCHAARS PERSONEEL WORDT WEGGEKOCHT, OF EIST HOGERE LONEN OP STRAFFE VAN VERTREK NAAR EEN BETER BETALENDE WERKGEVER. ZO WERKT NU EENMAAL HET MARKTMECHANISME. LOONSTIJGINGEN VOOR KNELPUNTBEROEPEM ZULLEN VERVOLGENS NIET TOT DEZE SCHAARSE BEROEPEN BEPERKT BLIJVEN. ALS EEN OLIEVLEK KAN DE LOONSTIJGING ZICH OVER DE HELE SECTOR EN ZELFS DE HELE ECONOMIE UITBREIDEN. HET ZOU ONS WEER TERUGWERPEN IN DE PROBLEMEN VAN DE ZEVENTIGER JAREN. MET ANDERE WOORDEN, DE PROBLEMATIEK OP DE ARBEIDSMARKT VAN NU LEGT EEN TIJDBOM

- ONDER -

ONDER DE ECONOMIE VAN DE NEGENTIGER JAREN. GELUKKIG WETEN WIJ HOE WE DE ONTSTEKING ERUIT KUNNEN HALEN.

SCHOLING IS DE CENTRALE OPGAVE. OM-, BIJ- EN

HERSCHOLING VAN DE LANGDURIG WERKLOZEN, IN RICHTINGEN DIE DOOR HET BEDRIJFSLEVEN WORDEN GEVRAAGD, MAAR OOK PERMANENTE SCHOLING VOOR AL DIEGENEN, DIE AL WEL WERK HEBBEN, OPDAT ZE HUN WERK BEHOUDEN.

TWEEDERDE VAN DE IN HET JAAR 2000 BESCHIKBARE

TECHNOLOGIE MOET NU NOG ONTWIKKELD EN OVERGEDRAGEN WORDEN, TERWIJL DRIEKWART VAN DE WERKNEMERS VAN HET JAAR 2000 NU REEDS

AAN HET ARBEIDSPROCES DEELNEMEN. WiE NIET BIJLEERT VERLIEST ZIJN BAAN AAN EEN ANDER DIE WIL BIJLEREN.

EEN TWEEDE HINDERNIS IS DE DREIGENDE "ONTGROENING".

MINDER JONGEREN ZULLEN VANUIT HET REGULIERE ONDERWIJS BESCHIKBAAR KOMEN. EN DAT LEIDT TOT DRIE DINGEN:

1. DAT ER EEN ZWAAR BEROEP WORDT GEDAAN OP DE BESTAANDE BEROEPSBEVOLKING, EN DE DAAR AANWEZIGE KENNIS GEKOESTERD EN OPGEKWEEKT MOET WORDEN;
2. DAT ER EEN GROTER BEROEP OP VROUWEN WORDT GEDAAN DAN NU HET GEVAL IS EN DAT HUN NOG ONVOLDOENDE GEBRUIKTE TALENTEN WORDEN BENUT;
3. DAT DE JONGEREN NA HUN ONDERWIJS DIRECT AAN DE SLAG MOETEN, EN DE KWALITEIT VAN HUN ONDERWIJS ZO GOED MOGELIJK MOET AANSLUITEN BIJ DE KWALITEIT VAN HET WERK.

HET VOORGAANDE MAAKT DUIDELIJK DAT WE MET ONZE SCHOLING OP DRIE FRONTEN IN DE AANVAL MOETEN:

- OM-, HER- EN BIJSCHOLING VAN DE LANGDURIG WERKLOZEN;
- PERMANENTE SCHOLING VAN DE WERKENDE BEROEPSBEVOLKING;
- OPTIMALE AANSLUITING VAM HET REGULIERE ONDERWIJS OP DE EISEN VAN DE ARBEIDSMARKT.

UIT MENSELIJK OOGPUNT IS HET GROTE AANTAL LANGDURIG WERKLOZEN VAM NU EEN ERNSTIG KWAAD. DAAROM IS DE PROBLEMATIEK VAN DE LANGDURIG WERKLOZEN EEN VAN DE GROOTSTE ZORGEN VAN HET KABINET. MET DE SNELLE OPMARS VAN DE TECHNOLOGIE'WORDT HET IN HOGE MATE EEN KWALITATIEF PROBLEEM; DE KWALIFICATIES VAN DE WERKLOZE SLUITEN NIET AAN BIJ DE FUNCTIE-EISEN VAN HET AANGEBODEN WERK, DiE STELLING BLIJKT REEDS NU: DE MINST GESCHOOLDEN ZIJN HET STERKST ONDER DE LANGDURIG WERKLOZEN VERTEGENWOORDIGD. HET IS ONDULDBAAR DAT WE ENERZIJDS ZO'N 700.000 WERKLOZEN HEBBEN EN ANDERZIJDS TOENEMENDE SCHAARSTE KENNEN AAN GESCHOOLDE VAKLIEDEN. BiJ GERINGE SCHOLING KOMT VAN ONS LIBERALE IDEAAL VAN INDIVIDUELE ONTPLOOIING EN EMANCIPATIE VAN VROUWEN OP DE ARBEIDSMARKT WEINIG OF NIETS TERECHT.

DAT BRENGT MIJ BIJ ONS STELSEL VAN SOCIALE ZEKERHEID. WERKT HET WEL OPTIMAAL ALS HET VOOR VEEL WERKLOZEN MET GEEN OF WEINIG SCHOLING LEIDT TOT LANGDURIGE INACTIVITEIT?

- NATUURLIJK -

NATUURLIJK, HET FUNGEERT ALS ONVERVANGBAAR INKOMENSVANGNET
VOOR ALLEN DIE AAN DE KANT KOMEN TE STAAN.
MAAR ZOU HET NIET BETER ZIJN ER EEN "TRAMPOLINE" VAN TE
MAKEN, DIE DE WERKLOZE WEER GELEGENHEID GEEFT TOT INDIVIDUELE ONTPLOOIING EN MAATSCHAPPELIJKE ACTIVITEIT? DAT ZOU OPNIEUW DOORDACHT MOETEN WORDEN. ZOU DE UITKERING NIET PLAATS KUNNEN MAKEN VOOR OMSCHOLINGSLOON? IEDER DIE WERKLOOS IS EN OMSCHOLING AANVAARDT ZOU DAT DAN MOETEN ONTVANGEN. ZOIETS VRAAGT IN DE EERSTE PLAATS EEN VEEL INTENSIEVER GEBRUIK VAN ONZE HUIDIGE REGULIERE ONDERWIJSINFRASTRUCTUUR. DAARENBOVEN ZAL DE IRREGULIERE OMSCHOLINGSINFRASTRUCTUUR AANPASSING EN UITBREIDING BEHOEVEN. EEN MOEILIJK PROCES. IK REALISEER ME DAT TERDEGE. IK DENK DAN OOK PAS AAN DE NEGENTIGER JAREN VOOR DE COMPLETE REALISERING. HET ALTERNATIEF IS DAT WE DOORGAAN MET EEN STELSEL VAN INKOMENSONDERSTEUNING, DAT MILJARDEN VRAAGT, EN WAARDOOR DE BETROKKENEN BIJ GEEN OF GERINGE SCHOLING TOCH VOOR LANGE JAREN TOT SOCIALE INACTIVITEIT WORDEN GEDWONGEN. TERWIJL DE BEDRIJVEN DOOR DE "ONTGROENING"
EN DE TECHNOLOGIEVERNIEUWING IN DE NEGENTIGER JAREN SMEKEN OM GESCHOOLDEN.
OOK DE WERKENDEN HEBBEN BELANG BIJ HET BIJ VOORTDUREND INVESTEREN IN MENSEN. HET BEDRIJFSLEVEN BESEFT DAT GELUKKIG
EEN PERMANENT ASPECT VAN HET WERKZAME LEVEN WORDEN, INDIRECT BETEKENT DAT VERKORTING VAN DE WERKZAME ARBEIDSTIJD. EEN TOENEMEND DEEL VAN DE ARBEIDSDUUR ZAL DOOR SCHOLING IN BESLAG WORDEN GENOMEN. HET IS MIJN STELLIGE VERWACHTING DAT WERKNEMERS EN WERKGEVERS IN HET ARBEIDSVOORWAARDENOVERLEG DE ASPECTEN VAN SCHOLING STEEDS ZWAARDER ZULLEN INSCHATTEN EN STERKER ZULLEN MOETEN AFWEGEN TEGEN LOONONTWIKKELING.

HET REGULIERE ONDERWIJS OP HAAR BEURT ZAL BETERE AANSLUITING MOETEN KRIJGEN MET DE ARBEIDSMARKT.
HET BEROEPSONDERWIJS EN HET TECHNISCH ONDERWIJS VERDIENT VEEL GROTERE WAARDERING. IMMERS, HET TEKORT AAN TECHNISCH GESCHOOLDE VAKLIEDEN GROEIT, TERWIJL ONS LAGER TECHNISCH ONDERWIJS NOG STEEDS ALS RESTONDERWIJS WORDT BESCHOUWD.
LAAT ONS HET TECHNISCH ONDERWIJS JUIST ZIEN ALS ZEER PERSPECTIEFVOL KEUZE-ONDERWIJS. KIEZEN VOOR TECHNISCH ONDERWIJS GEEFT GROTERE KANSEN OP WERK EN ONTPLOOIING, MET NAME OOK VOOR VROUWEN, IK GELOOF DAT DE OPWAARDERING VOOR HET BEDRIJFSLEVEN AL BEGINT DOOR TE WERKEN IN ONS ONDERWIJS, Zo WINNEN DE TECHNISCHE BEROEPEN TERREIN TERUG. ZO HERKRIJGEN ZE HUN VERLOREN GEGANE GLANS. DEZE ONTWIKKELING KRACHT BIJZETTEN IS EEN UITDAGING VOOR LIBERALEN.

IK ROND DIT DEEL VAN MIJN BETOOG AF. ER KOMT EEN ENORME HOEVEELHEID TECHNOLOGISCHE VERNIEUWING NAAR ONS TOE. DAAR KUNNEN, DAAR MOETEN WE OP INSPELEN.
- IK -

LATEN WE HET ACCENT LEGGEN OP HET POSITIEVE VAN TECHNOLOGIE EN TECHNIEK. DENK MAAR AAN DE MOGELIJKHEDEN DAARVAN VOOR DE HUMANISERING VAN DE ARBEID. OF AAN DE INZET VAN MODERNE TECHNOLOGIEËN TEN BATE VAN HET MILIEU. DAT VEREIST EEN PROCES VAN VOORTDURENDE VERNIEUWING VAN DE INDIVIDUELE BAGAGE VAN IEDER MENS. INVESTERINGEN IN KAPITAALGOEDEREN WORDEN VAAK EN GRAAG ALS MOTOR VAN DE ECONOMIE BESTEMPELD. INVESTERINGEN IN MENSEN ALS DRAGERS VAN TECHNOLOGISCHE VERNIEUWING ACHT IK MINSTENS ZO BELANGRIJK! Nu MOETEN WE DE DURF HEBBEN TE INVESTEREN IN MENSEN, IN HUN OPLEIDINGEN EN SCHOLING. NU, OPDAT ONZE KINDEREN DAAR IN DE TOEKOMST DE VRUCHTEN VAN KUNNEN PLUKKEN. DAT IS HET PERSPECTIEF.
ALVORENS IK WAT OVER HET VOORJAARSOVERLEG ZEG, EERST EEN PAAR WOORDEN OVER DE ECONOMISCHE EN BUDGETTAIRE SITUATIE.
HOE STAAN WE ER OP DE KORTE TERMIJN VOOR, WAT KUNNEN WE IN 1988 VERWACHTEN?

VOOROPGESTELD ZIJ, DAT WE NOG NIET BESCHIKKEN OVER GEDETAILLEERDE VOORSPELLINGEN VOOR 1988.

LAAT IK BEGINNEN MET DE INTERNATIONALE ONTWIKKELING. DE WERELDHANDEL GROEIT OP DIT MOMENT NIET ERG SNEL: ZO'N 3 A 4% IN 1987. DEZE GROEI ZAL HET VOLGEND JAAR ONGEVEER EVEN HOOG ZIJN. EN DAN DE CONCURRENTIEPOSITIE. ONZE EXPORTEURS HEBBEN NOGAL LAST VAN DE GOEDKOPE DOLLAR. DE UITVOER GROEIT DIT JAAR DAN OOK MINDER HARD. DE WINSTMARGES LOPEN DAARDOOR
- TERUG -

TERUG. OOK BIJ VERDERE STABIELE WISSELKOERSEN ZULLEN DE GEVOLGEN VAN DE VERSLECHTERDE CONCURRENTIEPOSITIE IN 1988 NOG GOED VOELBAAR ZIJN. ZAL ONZE EXPORT HELAAS NIET SNELLER KUNNEN GROEIEN DAN DE WERELDHANDEL.

WAT VALT TE ZEGGEN OVER DE BINNENLANDSE ONTWIKKELINGEN? DIE WORDEN VOORAL BEÏNVLOED DOOR DE KOOPKRACHT VAN DE BURGERS, WAT BETREFT DE LONEN IS HET NOODZAKELIJK DAT DEZE NIET OF NAUWELIJKS STIJGEN. BIJ DE VERONDERSTELLINGEN VAN GELIJKBLIJVENDE BELASTINGEN EN PREMIEDRUK - DAT ZAL VOOR HET KABINET NOG EEN HELE TOER ZIJN - EN GEEN PRIJSSTIJGING ZAL DE KOOPKRACHT VAN 1987 NAAR 1988 OM EN NABIJ STABIEL BLIJVEN. DAT ZAL ZIJN WEERSLAG HEBBEN OP DE STIJGING VAN DE PARTICULIERE CONSUMPTIE.

SAMENGEVAT, VOOR ZOWEL DE EXPORT ALS DE CONSUMPTIE LIGT OP DE KORTE TERMIJN EEN MATIGE GROEI IN HET VERSCHIET. DAT BETEKENT DAT OOK DE GROEI VAN DE PRODUKTIE, KORTOM ONZE ECONOMISCHE GROEI NIET HOOG ZAL ZIJN.
DAT HEEFT HELAAS OOK Z'N WEERSLAG OP DE WERKGELEGENHEIDSSTIJGING IN 1988. MET ANDERE WOORDEN, 1988 WORDT ZEER VERMOEDELIJK
EEN JAAR DAT ACHTERBLIJFT BIJ DE IN HET REGEERAKKOORD GEKOZEN UITGANGSPUNTEN.
DAT IS OP ZICH GEEN RAMP. HET IS VEELEER EEN VERTRAGING DIE
- VEROORZAAKT -

VEROORZAAKT WORDT DOOR EXTERNE FACTOREN EN DIE TIJDELIJK VAN

AARD IS. DE ONDERLIGGENDE STRUCTURELE ONTWIKKELING VAN ONZE ECONOMIE IS NAAR MIJN MENING NOG STEEDS GUNSTIG, WE ZIJN MET ONZE ECONOMIE OP LANGERE TERMIJN GEZIEN WEL DEGELIJK OP DE GOEDE WEG.
NATUURLIJK KOMT DE VRAAG NAAR VOREN; HOE OP DE KORTE TERMIJN TE REAGEREN? DAT BRENGT ME VANZELF OP HET VOORJAARSOVERLEG.
IK ONDERSCHEID TWEE HOOFDPROBLEMEN.
ENERZIJDS DE OPWAARDERING VAN DE GULDEN EN DE ACHTERUITGANG
VAN ONZE CONCURRENTIEKRACHT DIE DAARVAN HET GEVOLG IS.
ANDERZIJDS DE BUDGETTAIRE PROBLEMEN ALS GEVOLG VAN MINDER GROEI. HET EERSTE PROBLEEM - DE SCHERPE KOERSDALING VAN DE DOLLAR EN ANDERE VALUTA " VRAAGT VOORAL: LOONKOSTENMATIGING. LOONKOSTENMATIGING IS EN BLIJFT HET WACHTWOORD VOOR DE NEDERLANDSE ECONOMIE. DAT ZAL DE VOORNAAMSTE BOODSCHAP VAN
HET KABINET ZIJN IN HET VOORJAARSOVERLEG. HET KABINET KAN IN DAT OVERLEG NATUURLIJK NIETS AFDWINGEN. HET KAN ALLEEN EEN BEROEP DOEN OP DE SOCIALE PARTNERS OM VOOR HUN EIGEN BESTWIL
EN VOOR HET BELANG VAN DE NOG TALLOZE WERKLOZEN IN ONS LAND DIE MATIGING TE BETRACHTEN,
VANWEGE DE WERKGELEGENHEID IN DE BEDRIJVEN ZOUDEN DE
LOONKOSTEN DE PRODUKTIVITEITSVERBETERING NIET MOETEN OVERTREFFEN.
VOORZOVER DIE RUIMTE ER IS ZAL DIE NIET MOETEN WORDEN BESTEED AAN EEN VERHOGING VAN HET BRUTOLOON MAAR AAN UITBREIDING VAN SCHOLINGSFACILITEITEN. WIE IN DIENST VAN
- ZIJN -
ZIJN BEDRIJF SCHOLING VOLGT SCHEPT RUIMTE VOOR NIEUW AAN TE TREKKEN PERSONEEL. INDIRECT BETEKENT DAT MEER MENSEN AAN HET WERK.

MAAR, HOOR IK U VRAGEN, KAN HET KABINET DE PARTNERS OOK
LASTENVERLICHTING IN HET VOORUITZICHT STELLEN? DEZE VRAAG RAAKT AAN HET TWEEDE PROBLEEM; DE FINANCIËLE PERIKELEN VAN DE OVERHEID BIJ TIJDELIJK AFZWAKKENDE GROEI.
WE MOETEN OP DIT MOMENT REALISTISCH ZIJN. HET ZAL EEN HELE TOER ZIJN

OM ALLEREERST DE BELASTINGEN ÉN PREMIES STABIEL TE HOUDEN. DAT ZAL EEN ZEER STRINGENT UITGAVENBELEID VERGEN. WE MOGEN DAARVOOR NIET TERUGSCHRIKKEN.

HET ZOU EEN VOLSTREKT DOODLOPENDE WEG ZIJN TE VLUCHTEN IN LASTENVERZWARING. DiT OOK MET HET OOG OP BEHOUD VAN KOOPKRACHT EN HET IN DE HAND HOUDEN VAN DE LOONONTWIKKELING IN 1988. IK VERWIJS HIERBIJ NAAR DE ONLANGS MET RUIME MEERDERHEID AANGENOMEN MOTIE VOORHOEVE-DE VRIES.

DEZE NUCHTERE CONSTATERING BETEKENT GEENSZINS DAT ER GEEN STREVEN IS NAAR ECHTE LASTENVERLICHTING. DAT IS ER ZEKER WEL. DAT ZEG IK MET NADRUK. DE LASTENDRUK IS OP DIT MOMENT HOGER DAN BIJ DE START VAN DIT KABINET. DiT BETEKENT DAT HET KABINET IN HET RESTANT VAN HAAR REGEERPERIODE, CONFORM DE AFSPRAKEN IN HET REGEERAKKOORD, ALLES OP ALLES ZAL ZETTEN OM DIE DRUK NAVENANT TE LATEN DALEN.

- LIBERALE VRIENDEN -

LIBERALE VRIENDEN.

IK KOM AAN HET SLOT VAN MIJN BETOOG. VOORAL IN EIGEN KRING WORDT DE VRAAG GESTELD: HOE IS DUIDELIJK TE MAKEN DAT HET HUIDIGE BELEID VOOR EEN BELANGRIJK DEEL OOK VVD-BELEID IS? IK TIL DAAR NIET ZO ZWAAR AAN, NEEMT U VAN MIJ AAN DAT OOK VELE NIET-LIBERALEN WETEN DAT DE VVD-IDEEËN ONTWIKKELD IN OPPOSITIETIJD, REGERINGSBELEID VAN NU ZIJN. WIJ MOETEN ER VOOR ONSZELF GEEN PROBLEEM VAN MAKEN, LAAT VOORTAAN DE KRACHT VAN ONZE IDEEËN VOOR ANDEREN EEN PROBLEEM ZIJN. WE HEBBEN VEEL TROUWE KIEZERS. WANNEER JE DE PIEKEN EN DE DALEN ELIMINEERT IS DE VVD IN DE BIJNA 40 JAAR VAN HAAR BESTAAN GESTAAG GEGROEID. LATEN WE DUS VERSTANDIG ZIJN. NiET TREUREN OM HET FEIT DAT WE BIJ DE LAATSTE VERKIEZINGEN MINDER STERK UIT DE STEMBUS ZIJN GEKOMEN. LAAT ONS NIET ACHTEROM KIJKEN, MAAR IN LIBERALE EENSGEZINDHEID - DAT IS VOORWAARDE NUMMER 1 -NIEUWE IDEEËN ONTWIKKELEN. NIET BEHOUDZAAM, WEL BEHOEDZAAM,